

PAUL AUSTER

ΜΕΡΑ / ΝΥΧΤΑ

ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ
metaixmio.gr

Literature

BOOK REVIEWS FRESH PANAGIOTIS KOLELIS

Εκ περιτροπής ζωή, γράφει ο Παναγιώτης Κολέλης [Πέντε στάσεις, Μάκης Τσίτας]

By Literature | April 14, 2020

0 Comments

Like 35

Tweet

Pin It

Η νουβέλλα «Πέντε Στάσεις» του Μάκη Τσίτα, εκδόσεις Μεταίχμιο, αποτελεί την τρίτη πεζογραφική του κατάθεση, έπειτα από το βραβευμένο μυθιστόρημα, «Μάρτυς μου ο Θεός» (2013). Πρόκειται για ένα μονόλογο, στον οποίο η ηρωίδα ξετυλίγει ταραγμένα χρόνια από τη ζωή της, σκηνές που εναλλάσσονται με έντονες συναισθηματικές κορυφώσεις και γίνονται αφητηρία της ανάδειξης σχέσεων καταπίεσης ακόμα και στη σημερινή εποχή. Ένα εξαιρετικά καλογραμμένο βιβλίο, που κρατάει το ενδιαφέρον του αναγνώστη από την πρώτη ως την τελευταία σελίδα.

Η Τασούλα είναι μια από αυτές τις γυναίκες που δεν έχουν συνήθως φωνή για να εξωτερικεύσουν όσα βιώνουν και αισθάνονται. Ο Θεόφιλος, πάλι, είναι από εκείνους τους άνδρες που θεωρούν πως έχουν το ελεύθερο να παίζουν με τις ζωές των άλλων ανθρώπων, να τους εκμεταλλεύονται και να ενδιαφέρονται μόνο για τον μικρόκοσμό τους. Τι γίνεται, όμως, όταν δύο τέτοιοι άνθρωποι παντρευτούν και κάνουν οικογένεια;

Αυτό το ερώτημα ιχνλατεί ο Μάκης Τσίτας σε αυτή την πολυπρισματική νουβέλα, γραμμένη με απλό και ρέοντα λόγο.

Η Τασούλα ήταν φοιτήτρια ακόμα όταν γνώρισε τον Θεόφιλο. Δεν ήξερε «αν ήταν έρωτας ή αγάπη αυτό που ένιωθε, αλλά ενθουσιασμός ήταν σίγουρα». Την κέντρισε το πείσμα που έδειχνε για να την κατακτήσει, οι υποσχέσεις του για μια ζωή ανθόσπαρτη και ευτυχισμένη, το θάρρος του να τη διεκδικήσει με τόσο πάθος.

Ο Θεόφιλος, από την άλλη πλευρά, ήταν δεκαέξι χρόνια μεγαλύτερός της – καλοστεκούμενος, μπερμπάντης και περπατημένος αλλά με δύσκολα παιδικά χρόνια. Η εικόνα ενός πατέρα βίαιου, που μεθούσε και έδερνε τη γυναίκα του, μοιάζει να επανέρχεται διαρκώς στη μνήμη του και να ζητάει επιτακτικά κομμάτι από τη ζωή του, να τον στοιχειώνει και να τον βαραίνει για καιρό. Ο ίδιος νιώθει την ανάγκη να κάνει οικογένεια, να αγαπήσει και να αισθανθεί την θαλπωρή ενός ζεστού σπιτικού – γι' αυτό και επιλέγει την Τασούλα – αλλά ταυτόχρονα ρέπει προς τη φιληδονία και τον συβαρισμό.

Είναι στιγμές που ο αναγνώστης αισθάνεται πως βρίσκεται αντιμέτωπος με έναν άνθρωπο που δεν μπορεί να ελέγξει τον εαυτό του, να ιεραρχήσει τις ανάγκες του και τις προτεραιότητές του, έναν χαρακτήρα ευεπίφορο σε περισπασμούς και εφήμερες απολαύσεις. Γι' αυτό και, παρότι θυμώνει μαζί του και δυσανασχετεί με τη στάση του, προσπαθεί να τον κατανοήσει, χωρίς όμως να τον συγχωρέσει ή να πάρει το μέρος του.

Η Τασούλα με τον Θεόφιλο παντρεύτηκαν το '78, μια εποχή όπου οι κοινωνίες – ειδικά τα χωριά – ήταν πιο κλειστά και συντηρητικά ως προς τις αντιλήψεις τους. Αυτό ίσως εξηγεί, σε μεγάλο βαθμό, το γιατί η Τασούλα δεν τον χώρισε, αλλά προτίμησε να υπομείνει βουβά τις αντιξοότητες και τους παραλογισμούς που εμφάνιζε ο γάμος της, ζώντας συμβατικά μαζί του καθ' όλη σχεδόν τη διάρκεια της ζωής της. Εστίασε στη δουλειά, στο νοικοκυριο και στα παιδιά της, φροντίζοντας να καλύπτει και το έλλειμμα φροντίδας του πατέρα τους.

Σημαντικό ρόλο στην ιστορία έχει ο πατέρας της Τασούλας, ένας άνθρωπος στιβαρός, μετρημένος και προνοητικός, που προσπαθεί να βοηθήσει την κόρη του ώστε να μην παραμείνει τα όνειρά της για χάρη του άνδρα της. Αυτός θα ξεκιλιδώσει, με μια ιδέα δικής του έμπνευσης και εκτέλεσης, τη δυνατότητα να ολοκληρώσει τις σπουδές της και να μπορέσει να βρει δουλειά μετέπειτα στο ΑΧΕΠΑ.

Ο Χριστόφορος και η Σοφούλα αποτελούν τα δύο παιδιά της Τασούλας – ώριμα, κατασταλαγμένα και αποφασισμένα να μην χαράμισουν τη ζωή τους με ανθρώπους που δεν τους σέβονται. Οι κοινωνίες, βέβαια, έχουν εξελιχθεί, έχουν καταστεί περισσότερο ανεκτικές απέναντι στις ανθρώπινες σχέσεις, ξεπερνώντας τις προκαταλήψεις τους, κι αυτό κάνει όλο και περισσότερους να νικούν τον φόβο τους και να απαγκιστρώνονται από ασφυκτικά περιβάλλοντα.

Όταν ο Θεόφιλος νοσήσει από καρκίνο, θα δει τη ζωή του να περνάει μπροστά από τα μάτια του, θα κατανοήσει όσα έκανε – και όσα δεν έκανε – και θα μετανιώσει πραγματικά. Η Τασούλα θα βρίσκεται δίπλα του και τις δεκαεφτά μέρες, μέχρι να καταλήξει, χωρίς να βαρυγκωμά ή να ψάχνει να τον εκδικηθεί για όσα πέρασε εξαιτίας του. Θα στέκεται απλώς μαζί του στο νοσοκομείο, με την ενσυναίσθηση και την αλληλεγγύη που απαιτείται σε αυτές τις περιπτώσεις.

Αρκετοί θα υποστηρίξουν πως η Τασούλα δεν έζησε, πως απέτυχε στις επιλογές της και καταδικάστηκε από μόνη της σε μια μισηρή ζωή. Προσωπικά, όμως, θεωρώ – και έχω την άποψη πως το ίδιο κάνει και ο συγγραφέας – πως τα κατάφερε, πως μέσα από τη συνύπαρξή της με έναν τοξικό σύζυγο γεμάτο προβλήματα, βρήκε τα απαιτούμενα αποθέματα ενέργειας για να μην τα παρατήσει, αλλά αντίθετα να σηκωθεί όρθια και να βγει πραγματική νικήτρια στη ζωή – έστω κι αν ώρες ώρες την έβλεπε να περνάει αμέριμη από δίπλα της ή τη ζούσε εκ περιτροπής.

Panagiotis Kotelis

SOCIAL MEDIA

EDITORIAL

Literature.gr

Editorial 6

By
Dina Savalim

Editorial: 6 Χρόνια Literature.gr, such Fabulous Times! της Ντίνας Σαρακηνού

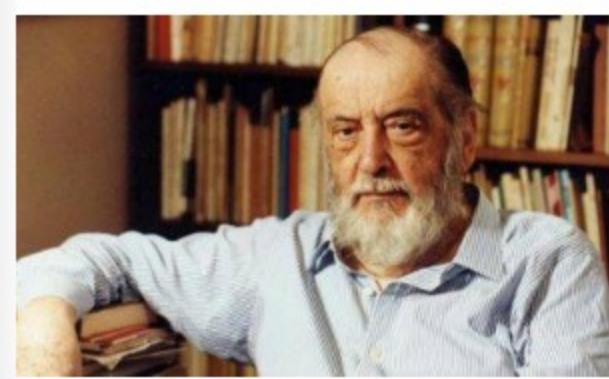
THE GREAT ONES

Η εφηβεία στρέφεται προς τον Καβάφη κι αυτός της κλείνει 'συνωμοτικά' το μάτι, γράφει ο Μάνος Κοντολέων

Το έργο του Stephen King είναι κορυφαία λογοτεχνία, γράφει ο Γιώργος Γλυκοφρύδης

Το ματωμένο σύμπαν του Μίλτου Σαχτούρη, [Ανθολόγηση], γράφει ο Τζώρτζης Πάνος

Louise Michel: οδοφράγματα από μελάνι, γράφει η Μαρίνα Θεοδώρου

FRESH

Τελετουργίες, γράφει ο Απόστολος Θηβαίος [Εβδομος Κόσμος, Σοφιάνα Παρασκευοπούλου]

#Μένουμε_σπίτι: 100 e-books για παιδιά και για εφήβους αναγνώστες από τις Εκδόσεις Πατάκη

Literature.gr: Εμείς #Μένουμε_Σπίτι και διαβάζουμε βιβλία. Οι επιλογές μας, επιμέλεια: Τέσου Μπάλα [Πάσχα 2020]

Διήγημα: «Κόμπος γραβάτας» της Βάνιας Σύρρου

ΚΕΡΔΙΣΤΕ
6
ΒΙΒΛΙΑ

Από
Litvata

Κερδίστε 6 Βιβλία από τις Εκδόσεις Βακχικών #ΜΕΝΟΥΜΕ_ΣΠΙΤΙ

Εκ περιτροπής ζωή, γράφει ο Παναγιώτης Κολέλης [Πέντε στάσεις, Μάκης Τσίτας]

